

Upoznavanje svijeta rada: Analiza posla

Dr.sc. Maja Parmač Kovačić

Lipanj, 2015.

Upoznavanje svijeta rada

- u 2 minute navedite što više zanimanja kojih se možete dosjetiti
- 248 ključnih zanimanja u elektroničkom Vodiču kroz zanimanja

Upoznavanje svijeta rada

- sada označite ona zanimanja za koja mislite da bi djeca 8. razreda osnovne škole mogla napisati kratak informativan esej (opis posla, uvjeti rada, potrebne psihofizičke osobine)

Upoznavanje svijeta rada

- Važno - kako bi odabrali daljnje školovanje (u dijelu slučajeva svoje zanimanje), učenici trebaju biti upoznati sa svijetom rada
 - **koja sve zanimanja postoje (sadržaj i uvjeti rada; potrebna znanja, vještine i osobine)**
 - u kojim školama se mogu obrazovati za pojedina zanimanja
 - koje su mogućnosti zapošljavanja
 - koje su mogućnosti nastavka daljnjeg obrazovanja

Upoznavanje svijeta rada

- Anketa na učenicima osnovne škole – koje zanimanje im je najprivlačnije?
- Odgovor??
- Većina učenika želi postati **pravnik**
- **Zašto??**

Analiza posla

- Osnovna metoda upoznavanja ljudskog rada
- Pomoću nje utvrđujemo sadržaj, uvjete i zahtjeve rada
- Sastoji se od:
 - **opisa** posla (opis radnih zadataka, dužnosti i odgovornosti; organizacijski i fizikalno-klimatski uvjeti rada) - zasniva se na empirijskim podacima i realnoj slici o nekom poslu
 - prosudbe o **zahtjevima** posla (potrebna znanja, vještine, sposobnosti, osobine ličnosti da se posao uspješno obavi)

Elementi analize posla

1. Sadržaj i vrsta zadatka (**opis poslova**)
2. Fizikalne i druge okolnosti u kojima se posao odvija (**uvjeti rada**)
3. Osobine, sposobnosti, znanja i vještine koje su potrebne za uspješno obavljanje (**zahtjevi posla**)
4. Osobine i sposobnosti čiji nedostatak je nespojiv s mogućnošću uspješnog obavljanja (**kontraindikacije**)

1. Opis poslova (=1. nužan korak)

- Detaljan opis sadržaja i vrste svih glavnih zadataka koje posao podrazumijeva
 - Obično vidimo samo jedan istaknuti dio s kojim smo u kontaktu
 - O poslovima obično govorimo u terminima stereotipa (posljedica potrebe za pojednostavljivanjem svijeta koji nas okružuje)
 - O mnogim poslovima imamo predrasude (npr. da su dosadni, nekreativni...)

2. Uvjeti rada

- Svaki posao se odvija u nekom kontekstu
- Kontekst rada igra važnu ulogu pri odabiru zanimanja
 - Ako nam je mrzak kontekst, neće nam se svidjeti niti sadržaj rada
 - Djeci nedostaje iskustvo s različitim kontekstima
 - Pomažu slike!

3. Zahtjevi posla

- O njima zaključujemo na temelju poznavanja opisa poslova i radnih uvjeta
- Odnose se na sposobnosti, osobine ličnosti, sustav vrijednosti, mogućnosti (+ znanja i vještine)
- Poslovi se razlikuju u razini i vrsti zahtjeva, ali i tome da li prioritet stavljaju na osobine ličnosti, sposobnosti ili vrijednosti

4. Kontraindikacije

- Predstavljaju nedostatak osobina koje su ključne za neki posao ili postojanje suprotnih osobina
- Ne radi se samo o kontraindikacijama u zdravstvenom smislu (*koje su obično regulirane posebnim zakonima za neka zanimanja*)

Ciljevi analize posla

- Približavanje svijeta rada
 - *(djeca su još uvijek egocentrična i teško mijenjaju perspektivu)*
- Podučavanje o tehnikama upoznavanja sa različitim poslovima i zanimanjima
- Isticanje rada kao osobne i društvene vrijednosti
 - *(nezaposlenost kao jedno od iskustava u radnom vijeku)*
- Nalaženje pozitivnih, bliskih i realnih modela uspješnih radnika
- Osvještavanje vlastitih osobina u terminima radnih kompetencija

<http://mrav.ffzg.hr/zanimanja/>

E-VERZIJA VODIČA KROZ ZANIMANJA

Preporuke radionica s djecom

- Vježba analize posla na jednostavnim i bliskim poslovima s kojima dolaze u susret
- Početi od niskokvalificiranih poslova (dostavljač pizze, pomoćni radnik u trgovini, prezenter,

Rad u grupama (20 minuta)

- podjela u 6 grupa
- napišite potrebne osobine i kontraindikacije za zanimanja:
 - prodavač(ica)
 - tajnik/ca

Prodavač(ica)

Tajnik/tajnica

Preporuke radionica s djecom

Moje zanimanje iz snova

- podjela u 6 grupa
- svatko na listiću papira navesti svoje zanimanje iz snova te glavne odlike/karakteristike istoga
- predstaviti željeno zanimanje kolegama u grupi
- grupa odabire jedno zanimanje i osmišljava zagonetku putem koje će ostale grupe pogađati o kojem zanimanju se radi
 - (npr. učitelj(ica) – osoba bi trebala voljeti raditi s djecom različitih uzrasta, mora biti empatična, humana, pristupačna, imati dobre verbalne sposobnosti, strpljiva, imati dobru moć zapažanja...

Preporuke radionica s djecom

- upoznavanje što tko radi u obitelji
- upoznavanje s uspješnim modelom
- http://www.karijera.hr/test_uvod.php
- ...

Rasprava: Dosadašnja praksa

